

Hatalı Düzenlenen Temel E-Faturanın Düzeltilmesinin Mümkün Olup Olmadığı Hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[VUK-1-20750]-701555
Tarih	04.07.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-20750]-701555

04.07.2023

Konu : Hatalı Düzenlenen Temel E-Faturanın Düzeltilmesinin Mümkün Olup Olmadığı Hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile; 15/5/2017 tarihli, 1522 ve 1523 numaralı e-faturalarınızı USD para birimi üzerinden düzenlerken TL kurunun yanlış alındığı, alacaklı firmanın hatayı fark etmesi üzerine 7/6/2017 tarihinde tarafınıza iade faturası kestiği, 8/6/2017 tarihinde doğru tutar üzerinden yeniden fatura düzenleyerek alıcıya gönderdiğiniz, ancak 5/2017 dönem KDV beyannamesi verilmesi esnasında mali müşavirinizin mezkur faturalardaki rakam ile yazılan tutarlarda hata olduğunun farkına vardığı ve yazı ile yazılan kısmı doğru kabul ederek KDV beyannamesini buna göre verdiği, alacaklı tarafın ise faturada yer alan tutarlardan rakam ile yazılan tutarı kabul ettiği ve buna göre 53.235.289,57 TL'yi indirim konusu yaptığı belirtilerek, söz konusu hatalı işlemlerin ne şekilde düzeltilmesi gerektiği hakkında Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde, faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 21 inci maddesinin

(2) numaralı fıkrasında da, bir fatura alan kişinin aldığı tarihten itibaren sekiz gün içinde, faturanın içeriği hakkında bir itirazda bulunmamışsa bu içeriği kabul etmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 213 sayılı Kanunun mükerrer 242 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasında, Hazine ve Maliye Bakanlığının elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu, Hazine ve Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu yetkiye istinaden 19/10/2019 tarih ve 30923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde konu ile ilgili düzenlemelere yer verilmiş olup, söz konusu Tebliğ ile bu tarihe kadar Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi zorunlu olan belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik olarak yayımlanan tüm Tebliğlerin gözden geçirilmesi, tüm tarafların tek kaynaktan bilgilenmelerinin temin edilmesi ve elektronik belge uygulamalarında bütünlüğün sağlanması amaçlanmıştır.

Ayrıca, 526 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine eklenen "*V.10. e-Belgelere İlişkin İptal/İtiraz, İhbar ve İhtarların Bildirilmesi*" başlıklı bölüm uyarınca, 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında düzenlenen e-Belgelere ilişkin olarak 6102 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak KEP sistemi ile yapılan ihbar veya ihtarlar ile e-Belge iptal işlemlerinin 1/5/2021 tarihinden itibaren, ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak kılavuzda belirtilen usul, esas ve süreler içinde, elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemine bildirilmesi zorunludur.

Gelir İdaresi Başkanlığınca e-Fatura Uygulamasından yararlanma yöntemlerine göre Teknik Kılavuzlar yayımlanmış ve bu kılavuzların fatura senaryoları ile ilgili bölümlerinde e-Faturaların düzenlenebileceği senaryo türleri açıklanmış olup, mevcut durumda e-Fatura uygulamasında "*Temel, Ticari, Yolcu Beraberi Eşya, İhracat, Kamu Fatura ve Hal Tipi Fatura*" olmak üzere altı senaryo (ihtiyaca göre yeni senaryolar geliştirilip eklemeler yapılmaktadır) baz alınarak fatura düzenlenebilmektedir.

Temel ve Ticari Fatura senaryolarında, mükellefler kendilerine uygun olan fatura tiplerini (Satış, İade, Tevkifat, İstisna, Özel Matrah, İhraç Kayıtlı) seçerek faturalarını oluşturabilmektedirler.

Temel fatura senaryosunda düzenlenen faturalara e-Fatura uygulaması üzerinden "red" yanıtı dönülme imkanı bulunmamakla birlikte, 8 günlük itiraz süresi dolmamak şartıyla (5/3/2019 tarihi itibarıyla uygulamaya giren) "Temel Fatura İptal Portalı" üzerinden satıcının alıcıya ilgili faturanın iptali talebinde bulunma hakkı bulunmaktadır. 1/5/2021 tarihi itibarıyla söz konusu uygulama "e-Fatura İptal/İtiraz

Portali" olarak güncellenmiş ve kanuni süresi içinde (8 günlük itiraz süresi geçen faturalara da tarafların mutabık kalması şartıyla) harici yollarla yapılan itiraz işlemlerinin bu uygulama üzerinden karşı tarafın onayına sunulma uygulamasına geçilmiştir.

"e-Fatura İptal/İtiraz Portalı" uygulamasına ilişkin ayrıntılı açıklamalara "e-Fatura Uygulaması İptal, İhtar/İtiraz Bildirim Kılavuzu"nda yer verilmiş olup, söz konusu Kılavuzun "2 Genel Olarak e-Fatura İptal/İtiraz Bildirim İşlemleri" başlıklı bölümünde, "e-Faturalara elektronik ortamda iptal/itiraz işlemi yapılabilmesi için; e-Faturayı düzenleyen satıcı veya duruma göre alıcı tarafından e-Fatura İptal/İtiraz Bildirim Portalı üzerinden iptal/itiraz talebi oluşturulması gerekir. İptal/itiraz taleplerine ilgili faturanın alıcısı/satıcısı tarafından onay verilebildiği gibi, karşı tarafın onaylama zorunluluğu bulunmamaktadır...

Temel ve diğer fatura senaryolarında düzenlenen faturalara, faturanın alıcıya iletildiği tarihten itibaren 8 günlük süre içinde sadece harici yöntemlerle (TTK 18/3 te belirtilen noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile) itiraz işlemi gerçekleştirilmektedir.

Ancak ihtar ve itiraz bildirimlerinin Sistem içinden yapılabilmesi için öncelikle TTK madde 18 de belirtilen yöntem ve süreler dhilinde söz konusu e-Faturaya itiraz edilmesi gerekmektedir. İhtar ve itirazların sistem içinden yapılması mümkün olmayıp, bildirimin amacı, TTK kapsamında yapılan ihtar ve itiraz hakkında Başkanlığa bilgi verilmesidir.

e-Faturaların sistem üzerinden iptal/itiraz işlemlerinin gerçekleştirilmesi özellikle sistem bilgileri ile beyan, bildirim ve formlardaki bilgilerin uyumluluğunun sağlanması açısından gereklidir.

e-Fatura İptal/İtiraz Portalı, e-Fatura senaryoları içinde sadece;

Temel Fatura senaryosunda (hem itiraz bildirim hem iptal uygulaması için alıcı veya satıcı tarafından talep başlatılabilir),

Ticari Fatura senaryosunda (sadece itiraz bildirim uygulaması için alıcı veya satıcı tarafından talep başlatılabilir),

Hal Tipi Fatura senaryosunda (hem itiraz hem iptal uygulaması için alıcı veya satıcı tarafından talep başlatılabilir) ve

Kamu Fatura senaryosunda (sadece itiraz uygulaması için satıcı tarafından talep başlatılabilir olup alıcı onayı aranmayacaktır) kullanılabilecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Ticari fatura senaryosunda düzenlenen faturalara ise e-Fatura uygulaması üzerinden itiraz mahiyetinde, mali mühür ile imzalı elektronik bir belge üreten yapıyı barındıran "red" yanıtı dnlebilmekle birlikte, harici yollarla itiraz yapılmışsa bu itiraz e-Fatura İptal/İtiraz Portalı üzerinden de karşı tarafın onayına sunulmalıdır. Temel fatura senaryosunda düzenlenen faturalara e-Fatura uygulaması üzerinden "red"

yanıtının dönülememesi ya da e-Fatura İptal/İtiraz Portalı üzerinden iptal talebinde bulunulmamış olması, Türk Ticaret Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen harici yöntemlerle (*noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile*) itiraz edilebilmesi imkânını ortadan kaldırmamaktadır. Bir başka ifade ile temel fatura senaryosunda düzenlenen faturalara Türk Ticaret Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen yöntemler ile itiraz edilebilmesi imkânı bulunmaktadır. Ticari fatura senaryosunda düzenlenmiş olan faturalara ilişkin olarak alıcıların e-Fatura uygulaması üzerinden "red" yanıtı dönmemeleri, Türk Ticaret Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen yöntemlerin Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen sürede kullanılabilme hakkını ortadan kaldırmamaktadır. Gerek e-Fatura uygulaması üzerinden "red" yanıtı dönülmesi ya da iptal talebinde bulunulması, gerekse Türk Ticaret Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen yöntemler ile faturaya itiraz edilmesine ilişkin olarak Türk Ticaret Kanununun 21 inci maddesinde belirtilen 8 (sekiz) günlük itiraz süresine uymak tacir olmanın hukuki sonuçlarındandır. Bu süre geçtikten sonra yapılan itirazlar, iptal talepleri ve e-Fatura uygulaması üzerinden dönülen "red" yanıtları söz konusu faturaların alıcı tarafından fatura içeriğinin kabul edilmiş olduğu sonucunu doğurmaktadır.

Ticari fatura senaryosuna göre düzenlenip gönderilmiş bir fatura için alıcısı tarafından dönülen "red" yanıtının satıcı açısından hukuki sonuç doğurabilmesi ve dikkate alınabilmesi için söz konusu yanıtın Türk Ticaret Kanununun 21 inci maddesinde belirtilen sürede yapılması gerektiği açık olup, bu sürede itiraz edilmiş olması faturanın düzenlenmiş ve alıcısına iletilmiş olduğunu kabul etme gereğini ortadan kaldırmamaktadır.

Bu nedenle düzenlenmiş ve alıcısının posta kutusuna başarılı şekilde iletilmiş e-Faturanın, itiraz halinde alıcı ile satıcı arasındaki hukuki ihtilaf süreci tamamlanıncaya kadar geçerli kabul edilmesi gerekmektedir. Alıcı tarafın hukuki ihtilafa (itiraza) konu hususlarının, satıcı tarafından yasal ve zorunlu olarak yerine getirilmesi için itirazın Türk Ticaret Kanununun 21 inci maddesinde belirtilen sürede yapılması gerektiği açıktır. Süresinden sonra gerek e-Fatura uygulaması üzerinden "red" yanıtı ile gerekse harici yollar ile yapılan itirazların satıcı tarafından kabul edilme zorunluluğu bulunmamakta olup, düzenlenmiş e-Faturanın taraflar arasındaki işlemlere dayanak teşkil etmesine hukuki bir engel bulunmamaktadır.

Ayrıca gerek e-Fatura uygulaması üzerinden "red" yanıtı ile gerekse harici yollar ile yapılan itirazların, fatura alıcısı tarafından süresinde yapılmış olup olmadığının satıcı tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir.

Buna göre; özelge talep formunda ekli faturaların Temel Fatura senaryosu ile düzenlendikleri dikkate alındığında, ilgili faturanın düzenlenme tarihi olan 15/5/2017'de "Temel Fatura İptal Portalı" (güncel ismiyle e-Fatura İptal /İtiraz Portalı) aktif olmadığından, ilgili fatura için bu Portal üzerinden iptal talebinde bulunulması imkanı bulunmamakla birlikte, 8 günlük itiraz süresinin de aşılmış olması nedeniyle tarafların anlaşması durumunda ilgili faturalara alıcının Türk Ticaret Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen harici

yöntemlerle itiraz etmesi, yeni düzenlenecek faturanın açıklama alanına hatalı kesilmiş faturanın tarih ve numara bilgisini de içeren bir açıklamanın yapılması ile işlem yapılması mümkündür. Ancak, harici yollarla faturaya itiraz edilmesi halinde söz konusu fatura için, e-Fatura İptal/İtiraz Portalı üzerinden de ayrıca karşı tarafa itiraz bildiriminde bulunulması gerekmektedir.

Öte yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (8/2) maddesinde, vergiye tabi bir işlem söz konusu olmadığı veya katma değer vergisini fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde, düzenlediği bu tür vesikalarda katma değer vergisi gösterenlerin, bu vergiyi ödemekle mükellef olduğu, bu hususun kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerli olduğu,
- (29/1-a) maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemleri üzerinden hesapladıkları KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,
- İşlemin gerçekleştiği dönemde yürürlükte olan (29/3) maddesinde, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği,
- (34/1) maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanunî defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği,
- 35 inci maddesinde; malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemten vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellefin bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellefin ise indirim hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulduğu dönem içinde düzeltereği

hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda, söz konusu faturalar iptal edilemeyeceğinden veya değiştirilemeyeceğinden, ilk düzenlenen e-faturada gösterilen KDV'nin tarafınızca, alıcı tarafından bu işlemin iptaline ilişkin düzenlenen iade faturasında gösterilen KDV'nin ise faturayı düzenleyen tarafından beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026